

แนวทางจัดทำแผนงาน/โครงการ

ในกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับพื้นที่:

HUMAN DEVELOPMENT
ประเด็นแม่และเด็ก/ ผู้สูงอายุ

ดร.กุลหัตต หงษ์ชยางกูร

สถาบันการจัดการระบบสุขภาพ ม.อ.

ปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของเขตสุขภาพที่ 12

1

- การป่วยและตายด้วย NCD 5 อันดับแรกการป่วย&ตาย คือ มะเร็ง หัวใจ หลอดเลือดสมอง เบาหวาน ความดัน

2

- ปัญหาอนามัยแม่และเด็ก มารดาตาย /ความครอบคลุมวัคซีน-คอตีบ

3

- การป่วยและตายด้วยโรคไข้เลือดออก

4

- ปัญหาฟันผุในเด็กวัยก่อนเรียนและเด็กวัยเรียน

ปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของเขตสุขภาพที่ 12

5

- การบาดเจ็บและตายจากสถานการณ์ความไม่สงบชายแดน

6

- การดูแลผู้เดินทางไปแสวงบุญที่ตะวันออกกลาง ผู้ไปร่วมพิธีฮัจญ์- อุมเราะฮ์ / การบริการการแพทย์ / การเฝ้า MERS-CoV

7

- สาธารณสุขชายแดน ผู้อพยพ-ลี้ภัย / การข้ามแดนไทยมาเลเซียไปทำงาน-สองสัญชาติ

8

- พื้นที่เฉพาะ / ยากลำบากในการจัดบริการ เกาะ-แหล่งท่องเที่ยว / พื้นที่สีแดง

แผน 20 ปี กสธ.

4 Excellence Strategies
(16 แผนงาน 48 โครงการ)

8 Corporate
Indicators

- 1. พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย
- 2. การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
- 3. ความปลอดภัยด้านอาหาร
- 4. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพัฒนาคุณภาพสถานบริการ

P&P
Excellence

Service
Excellence

- 1. การพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิ
- 2. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ
- 3. การบริการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและระบบส่งต่อ
- 4. ศูนย์กลางด้านสุขภาพ บริการ และผลิตภัณฑ์สุขภาพนานาชาติ/เขตเศรษฐกิจพิเศษและการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพในชายแดนใต้

People
Excellence

Governance
Excellence

- 1. การวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพ (HRP)
- 2. การผลิตและพัฒนากำลังคน (HRD)
- 3. การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ (HRM)

- 4. แผนกำลังคนด้านสุขภาพภาคีเครือข่าย

- 1. ระบบข้อมูลสารสนเทศและกฎหมายด้านสุขภาพ
- 2. ระบบหลักประกันสุขภาพ
- 3. ความมั่นคงด้านยาและเวชภัณฑ์และการคุ้มครองผู้บริโภค
- 4. ระบบธรรมาภิบาลและวิจัย

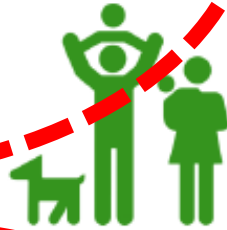
แผน 20 ปี กสร.

Draft PP Excellence Strategies

(4 แผนงาน 11 โครงการ)

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย

- โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทย
  - กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย
  - กลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น
  - กลุ่มวัยทำงาน
  - กลุ่มวัยผู้สูงอายุ

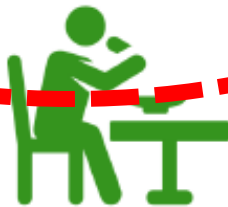

2. ป้องกันควบคุมโรคและอภัยสุขภาพ

- ชัดการโรค/ภัยสุขภาพ และตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข
- สร้างเสริมสุขภาพประชาชนบนผืนแผ่นดินไทย
- สร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของคนไทย เพื่อลดการพึ่งพิงบริการ
- ชุดสิทธิการตรวจคัดกรองสุขภาพ

3. ความปลอดภัยด้านอาหาร/ลดปัจจัยเสี่ยง NCDs

- โครงการส่งเสริมและพัฒนาความมั่นคงด้านอาหาร

4. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพัฒนาคุณภาพ

สถานบริการ

- บริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการมลพิษสิ่งแวดล้อมและคุ้มครองสุขภาพประชาชนจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยง (Hot Zone)

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ปี 2560

PP Excellence

พัฒนาการกลุ่มวัย	ลดแม่ตาย , ลดพัฒนาการล่าช้า , ลดเด็กผอม/เตี้ย , ลดตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น , ลดการสูบบุหรี่
ควบคุมโรคติดต่อ	ลดการป่วย/ตาย ด้วยไข้เลือดออก , โรคเรื้อน
อนามัยสิ่งแวดล้อม	• การจัดการขยะในชุมชน , อาหารปลอดภัย
คุ้มครองผู้บริโภค	น้ำดื่ม/น้ำแข็ง , เครื่องสำอาง/ยานยาคุณภาพ

Service Excellence

Service Plan	•ลดการตายจากอุบัติเหตุ , ลดการตายของทารกแรกเกิด , ลดการตายด้วยโรคมะเร็ง , ลดการตายด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือด , ลดเบาหวาน และความดันโลหิตสูง , ลดผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง , ลดการตายด้วยโรคหลอดเลือดสมอง , ระบบบริการปฐมภูมิ , การให้ยาแบบสมเหตุสมผล(RDU)
สาธารณสุขชายแดนใต้	<ul style="list-style-type: none"> •โรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน • คุณภาพชีวิตผู้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ • ยาเสพติด • ดูแลผู้เดินทางไปแสวงบุญ ฮัจญ์-อุมเราะฮ์

Gprvernence Excellence

การบริหารจัดการกำลังคน	•การบริหารจัดการการเงินการคลัง , การจัดการยาและเวชภัณฑ์ , ธรรมนูญ , ระบบข้อมูลสุขภาพ
------------------------	--

People Excellence

การบริหารจัดการกำลังคน	การบริหารกำลังคน
------------------------	------------------

แผนที่สุดภาพ และแนวทางสำหรับแผนงาน/
โครงการหญิงตั้งครรภ์ ทารกแรกเกิด-อายุ ๕ ปี

สิ่งสำคัญของการเป็นพี่เลี้ยงโครงการ

1. ทีมต้อง**ร่วมมือ**กันเพื่อไปสู่เป้าหมายร่วม
“**สุขภาพประชาชน**”

2. ทำให้ได้โครงการที่**บูรณาการ**

- ใช้กระบวนการที่ทำให้คนพัฒนาศักยภาพ ในการบริหาร
จัดการโครงการ
- เกิดผลที่เป็นภาพ “สุขภาพ” ที่มากกว่าตัวชี้วัดทาง
สาธารณสุข...คุณค่าทางสังคม คนในชุมชนเข้มแข็ง

ตย.โครงการกิจกรรมการ
เคลื่อนไหวมีผลต่อร่างกาย
ผู้สูงอายุ:

๔.ผลลัพธ์
ทางสังคม

-การมีส่วนร่วมของ
ชุมชน
-เครือข่าย
-การสนับสนุนทาง
สังคม
-คนในชุมชนแก่ยิ่งขึ้น

๑.การป้องกันโรค
และการลดความ
เสี่ยง

ลดอัตราการตาย
จากโรคหัวใจและ
หลอดเลือด/
เบาหวาน/มะเร็ง/หกล้ม/
ข้อสะโพกหัก/
อ้วน/ไขมันในเลือด/
ความดัน

๒.การทำหน้าที่
ของร่างกาย

ความแข็งแรงของ
กล้ามเนื้อและกระดูก การ
ทำกิจวัตร การสั่งการของ
สมอง

๓.ความผาสุก

ลดกังวล ลดเครียด ลดภาวะ
ซึมเศร้า ผาสุกระยะยาว พอใจ
กับชีวิต รู้สึกชีวิตมีคุณค่า นอน
หลับได้

ระบบและกลไก: เครือข่ายเด็ก ระบบ

ฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงใช้ร่วมกัน **ทีมพี่เลี้ยง**

เด็ก 0 ถึง 2 ปี/ 3 ถึง 5 ปี : เต็ม
ผอม อ้วน ขาดสารอาหาร ซีดขาด
ธาตุเหล็ก ไอคิวต่ำ/ อุบัติเหตุ/
จมน้ำ/ โรคทางเดินหายใจ/ เด็ก

พิเศษ

แม่ซัด ผ่าครรภ์ซ้ำ
ไม่กินยาบำรุง ทารก
ตายคลอด ก่อน 28 วัน

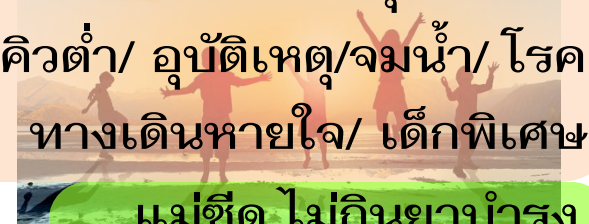
สภาพแวดล้อม: ผู้เลี้ยงดู โครงสร้างกายภาพ
ชุมชน (สนาม, พื้นที่สีเขียว) ความมั่นคงปลอดภัย สิทธิ
ประโยชน์

ระบบแลงกลไก: เครือข่ายอาหาร
 อินทรีย์/ ครอบครัวของอปท./ อาสาสมัครพ่อแม่/
 อาสาสูงอายุ/ ความร่วมมือของชุมชน ห้างถิ่น
 รพ.สต. / กองทุนหลักประกันฯ/

เด็ก 0 ถึง 2 ปี/ 3 ถึง 5 ปี :

เตี้ย ผอม อ้วน ขาด
 สารอาหาร ซีดขาดเหล็ก ไอ
 คิวต่ำ/ อุบัติเหตุ/จมน้ำ/ โรค
 ทางเดินหายใจ/ เด็กพิเศษ

แม่ซัด ไม่กินยาบำรุง
 ทารกตายคลอด ก่อน
 28 วัน

สภาพแวดล้อม: แหล่งเรียนรู้ รร.พ่อแม่

เด็ก/ ผู้ดูแลที่มีความรู้เรื่องอาหาร/สุขภาพ/ ศูนย์เด็ก
 เล็ก ผู้ดูแลมีคุณภาพ/ สนามเด็กเล่น พื้นที่สีเขียว ปลอดภัย
 บุหรี่ สุรา ความรุนแรง/ โอกาสในการเข้าถึงสิทธิ
 ประโยชน์/ บุรณาการอาหารจากชุมชน/ มาตรการ
 ชุมชนอาหารสุขภาพ สุกมปากีะ อาหารตอยยีบัน (ไม่
 ขายขนมอบกรอบ ไล่กรอก)หน้ารร.

สุขภาพ	ปัจเจกบุคคล	สภาพแวดล้อม	ระบบและกลไก
หญิงตั้งครรภ์: ไม่ซีด ไม่ เครียด	-ให้ความรู้เรื่องยาบำรุง ต่อการคลอดและความ ฉลาดของลูกเมื่อโต -โครงการโรงเรียนพ่อแม่ สำหรับชุมชน	-โครงการสามีช่วยดูแล -โครงการแม่ต้นแบบในชุมชน	-โต๊ะบีบแดกยาบำรุง
ทารกในครรภ์ พัฒนาการดี		-โครงการการกระตุ้นพัฒนาการ ทารกในครรภ์	-โครงการห้องสมุด/แหล่ง เรียนรู้สำหรับพ่อแม่ใน ชุมชน
ทารกแรก เกิด-2 ปี: ไม่ผอม ไม่ อ้วน สมส่วน ไม่เตี้ย		-โครงการสนับสนุนให้แม่ที่ทำงานได้ เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน -อบรมผู้ดูแลเรื่องการเลี้ยงดู เน้น อาหาร กิจกรรมทางกายและ พัฒนาการ -สร้างชุมชนปลอดภัยลดน้ำอัดลม อาหาร หวาน -พัฒนาพื้นที่สีเขียวในชุมชน	-ระบบการติดตาม ผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับสิทธิ ประโยชน์ -สร้างระบบความร่วมมือ ของพม. รพสต. ห้องถิ่นใน การดูแลเด็ก
ฟันดี		-อบรมการให้ความรู้เรื่องการเคลือบ ฟันด้วยฟลูออไรด์ การฝึกการดูแลฟัน เด็ก	ระบบเชื่อมโยงการดูแลฟัน เด็ก

สุขภาพ	ปัจเจกบุคคล	สภาพแวดล้อม	ระบบและกลไก
3-5 ปี สูงอ้วนสมส่วน ไม่เตี้ย ไม่ซีด ไม่อ้วน	-	<ul style="list-style-type: none"> -อาหารเข้าสำหรับเด็ก -การจัดเมนูอาหารในศพด. มีผักผลไม้ ดับหรือเลือด เนื้อสัตว์พอเพียง -อปท. พัฒนาการครัวรวมสำหรับ ศพด. -โครงการหยอดธาตุเหล็กให้เด็กสัปดาห์ละครั้ง -โครงการกิจกรรมทางกายในศพด. ทุกวัน -ให้ความรู้เรื่องสิทธิประโยชน์ -รร. ปลอดภัยนมอมกรอบ น้ำอัดลม -ข้อตกลงชุมชนในการดูแลเด็กปฐมวัย -สวนผักอินทรีย์ในศพด. -อาหารตอขยี่บันในศพด. 	<ul style="list-style-type: none"> -เครือข่ายผู้ดูแล -สร้างความร่วมมือ รพ. สต./ ศพด./ห้องถิ่นในการดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัย -ระบบฐานข้อมูลเด็กที่เชื่อมโยงระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง -เครือข่ายศพด.
ฟันดี	-ฝึกเด็กแปรงฟัน	<ul style="list-style-type: none"> -โครงการเคลือบฟันเด็กเล็ก -อบรมฝึกพ่อแม่เรื่องแปรงฟัน ดูแลฟันลูก 	-โครงการพัฒนาความร่วมมือให้เกิดห้องสมุดสำหรับเด็ก
ไม่เกิดอุบัติเหตุตกที่สูง จมน้ำ		-อบรมผู้ดูแล/พ่อแม่เรื่องอุบัติเหตุ การช่วยเหลือเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	-แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเรื่องเด็กปฐมวัย
จิตอารมณ์ที่ดี		-	-อาสาสมัครสูงอายุ ถ่ายทอดภูมิปัญญา(โนรา ฐานเสื่อ)

แผนที่สุขภาพ และแนวทางสำหรับ
แผนงาน/โครงการผู้สูงอายุ

ระบบและกลไก: เครือข่าย อาสาสมัครผู้ดูแล
ระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงใช้ร่วมกัน **ทีมพี่เลี้ยง**

ความเสื่อมตามวัย:
ไม่มีฟัน การกิน/ได้สารอาหารไม่พอ
สายตาวาว กระดูกและข้อ
อักเสบ **หกล้ม** การเข้า
สังคม แยกตัว ซึมเศร้า

อาหาร: กากใย
เนื้อสัตว์เท่าฝ่ามือ วิตามิน
เกลือแร่

ผู้สูงอายุ

โรคไม่ติดต่อ: เบาหวาน
ความดัน หัวใจ ปอด
เรื้อรังปวดหลังคอ
หลงลืม

ได้เข้าสังคม มี
ศักดิ์ศรี ชีวีตมิตค่า

กิจกรรมเคลื่อนไหว:

ทรงตัวดี กล้ามเนื้อ ข้อแข็งแรง (เบา ๆ 10 นาที/ ครั้ง
รวมกันได้ 150 นาที/สัปดาห์ **หรือ** ใช้แรง รวมกันได้
ได้ 75 นาที/สัปดาห์

มีศักยภาพ

**ช่วยได้
เล็กน้อย**

ฟังฟัง

สภาพแวดล้อม: โครงสร้าง
กายภาพที่เป็นมิตร ตลาดอาหารสำหรับ
ผู้สูงอายุ/สิทธิประโยชน์ ที่เข้าถึงได้ แหล่ง
อาหารที่พอปลอดภัย ข้อตกลงชุมชน

ระบบและกลไก: เครือข่าย ผู้สูงอายุ อาสาสมัคร
เด็กแว้น ผู้ดูแล/ กลุ่มเกลอ สว.เฝ้าระวัง นำส่ง เมื่อเจ็บป่วย
ตามสิทธิประโยชน์/ อปท.เข้าใจมีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ
ทีมพี่เลี้ยงที่มีศักยภาพ

ความเสื่อมตามวัย:
ฟัน การกิน การได้สารอาหาร
สายตาวาว กระดูกและข้อ
อัมเสบ หกล้ม การเข้า
สังคม แยกตัว ซึมเศร้า

โรคไม่ติดต่อ: เบาหวาน
ความดัน หัวใจ ปอด
เรื้อรังปวดหลังคอ
หลงลืม

สภาพแวดล้อมที่เอื้อ: เมืองที่
เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ (ทางเรียบ ทางลาด
ราวจับ)/ ตลาดอาหารมีคุณภาพที่เข้าถึงได้/
สนับสนุนการมีกิจกรรมร่วมกัน/ โอกาสได้ใช้
ศักยภาพ การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ การ
ท่องเที่ยวเพื่อผู้สูงอายุ

สุขภาพ	ปัจเจกบุคคล	สภาพแวดล้อม	ระบบและกลไก
<p>-เข้าสังคม ไปไหนๆได้</p> <p>-ได้เรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>-ป่วยเข้าที่ สุด แข็งแรงไปนานๆ</p> <p>-รู้สึกมีศักดิ์ศรี</p> <p>-รู้สึกมั่นคงทางการเงิน</p>	<p>-การใช้คอมพิวเตอร์ มีถือ</p> <p>-ความรู้เรื่องการกิจกรรมทางกาย/ การกินอาหารที่เหมาะสม: เนื้อสัตว์เท่าฝ่ามือ แคลเซียม / วิตามิน</p> <p>-รวมกลุ่มกิจกรรมทางกายเบาๆ 150 นาที ต่อสัปดาห์ หรือ กิจกรรมออกแรง 75 นาที/สัปดาห์ อย่างน้อย 10 นาที ติดต่อกัน</p> <p>-โอกาสได้ช่วยผู้อื่น</p>	<p>-เชื่อม CSR เอกชน สนับสนุนแว่นตา/ ฟันปลอม</p> <p>-บริการวัคซีนจำเป็น เช่น วัคซีนใหญ่</p> <p>-ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ: ทางเรียบ ทางลาด ราวจับ ขยายอาหารสำหรับผู้สูงอายุ</p> <p>-พื้นที่เดิน ออกกำลังกาย</p> <p>-ตลาดอาหารผู้สูงอายุ มีคำแนะนำอาหารที่จำเป็น/ ปิ่นโตสว.</p> <p>-หลักสูตรการฝึกอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ/ อาสาสมัคร</p> <p>-ต้นแบบครอบครัวที่ดูแลผู้สูงอายุ</p> <p>-ต้นแบบผู้สูงอายุเพื่อการเรียนรู้</p>	<p>-ระบบบริการนำส่ง ดูแลเมื่อต้องการไปวัด ทำบุญ เข้ากลุ่มสังคม</p> <p>-ไกล่เกลี่ย (ผู้สูงอายุเผื่อระวังความเจ็บป่วย สิทธิประโยชน์)</p> <p>-อาสาสมัครสูงอายุช่วยงานในหน่วยงาน ศูนย์เรียนรู้ชุมชน แยกขยะรีไซเคิล</p> <p>-ระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุ</p> <p>-อาสาสมัครนักเรียน/วัยรุ่น ช่วยงานบ้านผู้สูงอายุ</p>
<p>ป่วยเรื้อรัง/ ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้</p>	<p>-ความรู้เรื่องการสังเกตอาการ ดูแลตนเองไม่ให้โรคกำเริบ</p>	<p>-หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้</p>	<p>-ระบบสายด่วน บ้าน</p> <p>-รพ.</p> <p>-อาสาสมัครดูแล</p> <p>-อาสาสมัครซ่อมแซมที่อยู่อาศัย</p>

ภาพอนาคต

ชุมชน สูงอายุมี

ศักยภาพร้อยละ 98 เด็ก

ร้อยละ 100 ไม่ขีด ไม่เฉย

NCD ร้อยละ 5 นำอาหารเข้า

ชุมชนลดลง/ สังคม:

ความสัมพันธ์ชุมชน....

หญิง
ตั้งครรภ์

เด็ก 0-2 ปี
อยู่บ้าน

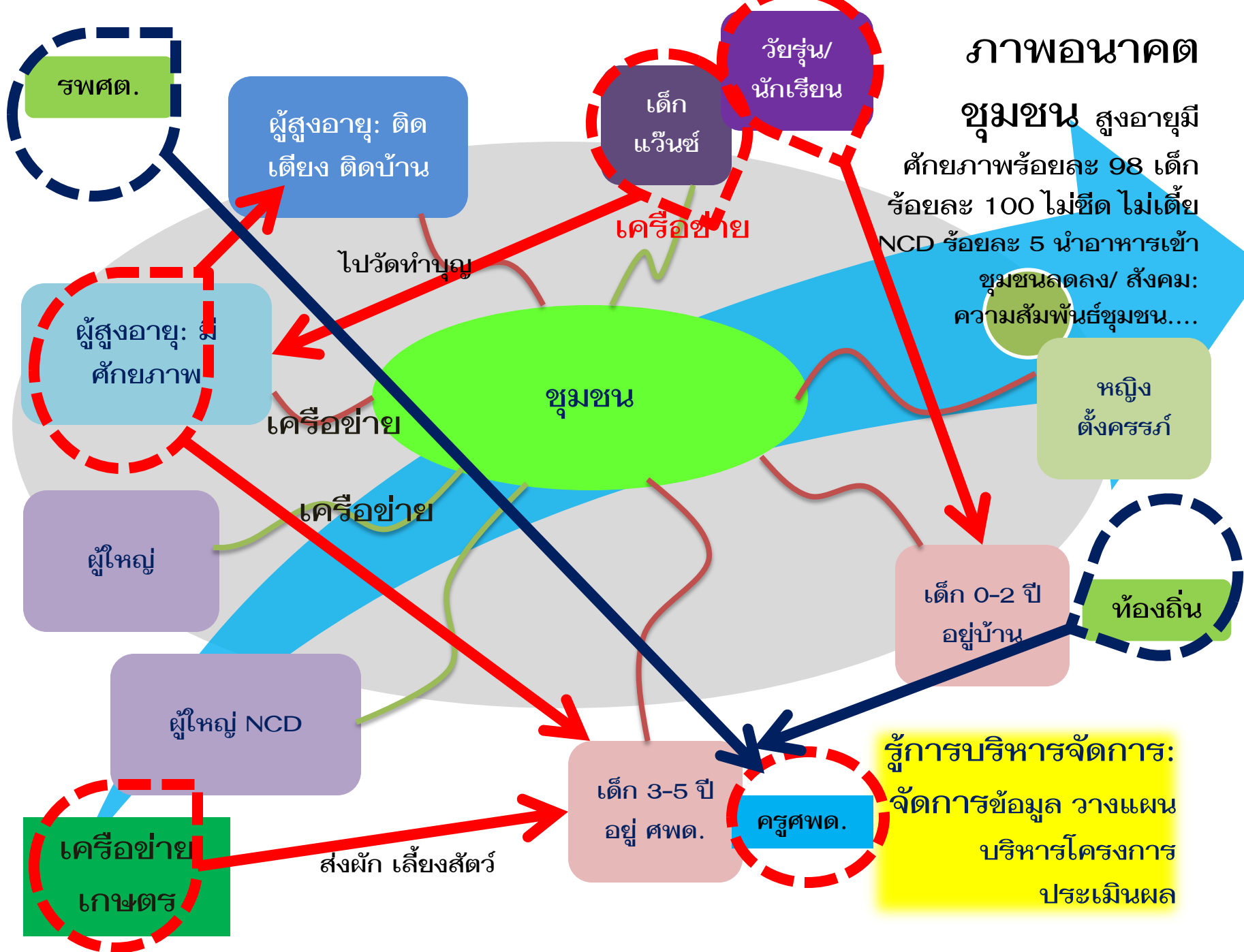
ห้องถิ่น

รู้การบริหารจัดการ:

จัดการข้อมูล วางแผน

บริหารโครงการ

ประเมินผล

ปัจจัยเอื้อ ปัจจัย
อุปสรรค

แผนปฏิบัติการทั้งระดับ
บุคคล สภาพแวดล้อม
ระบบ กลไก

เป้าประสงค์/ เป้าหมาย

-พ่อแม่ไปตัดยางลูก
ไม่ได้กินอาหารเช้า

-ศพด.จัดอาหาร (ตาม
สะดวก ชื้อของจาก
ตลาด ไม่ได้กินเลือด ตับ
ไข่ จัดขนมหวาน ขนม
ฝรั่ง ไส้กรอก; คิดเมนู
ตามสะดวก)

-มีข้อมูลเด็ก ไม่ได้เอา
มาทำอะไรต่อ

-มีเกษตรกร
-เครือข่ายผู้สูงอายุที่มี
ศักยภาพ

-ความมั่นคงทางอาหาร
อาหารปลอดภัย โภชนาการ
สมวัย (ชุมชนจัดส่งพืชผัก เนื้อสัตว์;
การใช้โปรแกรมคำนวณอาหารให้ได้
อาหารมีธาตุเหล็ก มีเนื้อสัตว์)

-ผู้สูงอายุร่วมพัฒนาการเด็ก
(อ่านนิทาน สาน พับ เตรียมอาหาร
เด็ก)

-ระบบฐานข้อมูลเด็ก (ความ
ร่วมมือของ ศพด. รพสต. ห้องถิ่น)

-พัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็ก
(จัดการข้อมูล วางแผน ปฏิบัติการ
ประเมินผล)

-เด็กสมบูรณ์ ไม่ผอม ไม่เตี้ย
ไม่อ้วนร้อยละ ๑๐๐
-ศพด.ทุกแห่งจัดอาหารมี
เหล็กสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง จัด
ผลไม้เป็นอาหารว่าง ๔
ครั้ง/สัปดาห์
-มีระบบฐานข้อมูลร่วม
-มีแผน ศพด.ที่บูรณาการ
-ผลลัพธ์ทางสังคม: ความ
เป็นเจ้าของชุมชน/ ความ
ร่วมมือชุมชน (สังคมเปลี่ยน
มุมมอง เด็กแว้นมีค่า)

-การใช้สารเคมีลดลง
--สารเคมีตกค้างใน
เกษตรกรลดลง
-เศรษฐกิจดีขึ้น
--ผู้สูงอายุรู้สึกมีคุณค่า
-เครือข่าย

“หนึ่งคนเดินร้อยก้าว ไม่เท่า..
หนึ่งร้อยคนเดินก้าวเดียวพร้อมกัน
แต่...ถ้าไม่มีก้าวแรก ก็อย่าถามถึง
ก้าวที่ หนึ่งร้อย”

